

**การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**

ธนกร นิโรธร^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 วิธีการดำเนินการวิจัยโดย ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ขั้นที่ 2 เสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์อาเซียนอำเภอ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย และ 2. แนวทางส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียน ควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ควรกำหนดปฏิทินการนิเทศติดตามการทำงาน และควรกำกับติดตามการทำงานจากผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน ควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ควรมีการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปฐมวัย และควรมีการนิเทศ ติดตามการทำงานจากผู้บริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย, ประชาคมอาเซียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา e-mail: gangaicoco@hotmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: gangaicoco@hotmail.com

ACADEMIC ADMINISTRATION OF EARLY CHILDHOOD ABOUT ASEAN COMMUNITY
OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATION
AREA OFFICE 1

Thanaphorn Nirothorn^{1*}

Abstract

The research aimed to investigate state and guidelines promoting on academic administration of early childhood about ASEAN community of school administrators under Phranakhon Si Ayutthaya Primary education area office 1. The procedures are divided into 2 steps: 1) studying state of early childhood academic administration. The sample group consisted of 127 school administrators. The instrument was a questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation and 2. guidelines promoting on academic administration of early childhood. The sample group consisted of 9 school administrators in an ASEAN district center. The tool was an interview. The data were analyzed by the content analysis.

The findings indicated that : 1. As a whole ,the conditions of academic administration of early childhood about ASEAN community of school administrators under Phranakhon Si Ayutthaya Primary education area office 1 was at a high levels ranking respectively from the highest to the lowest levels : curriculum and curriculum management, experiential learning, and early childhood assessment and evaluation and 2. The guideline promoting for academic administration of early childhood: Curriculum: seminars, planning, curricula management of the school by ASEAN study, setting roles, planner monitoring and monitoring and checking of the administrators, experiential learning: seminars, setting roles, managed the environment in schools and budget for promotion the schools, early childhood assessment and evaluation, seminars, setting roles, education quality evaluation and monitoring and checking of the administrators.

Keywords : academic administration of early childhood, ASEAN community, Phranakhon Si Ayutthaya Primary education area office 1

¹ Master of Education Program in Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, e-mail: gangaicoco@hotmail.com

* Corresponding author, email: gangaicoco@hotmail.com

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร สถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของ งานนั้น (ปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์, 2543, หน้า 1)

การบริหารงานวิชาการสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้น ก็เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (รัตมี ตันเจริญ, 2542, หน้า 59) ซึ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ สิ่งที่ได้ประสบการณ์และ การเรียนรู้ในช่วง 5 ปี แรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตขึ้นเป็น ผู้ใหญ่ ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กอย่าง มีประสิทธิภาพ และเมื่อเด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะช่วยให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ที่สมบูรณ์และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, คำนำ) จากการสังเคราะห์ขอบข่าย การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2. ด้าน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3. ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (รัตมี ตันเจริญ, 2542, หน้า 59) ; (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 68); (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32)

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เร่งพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้รู้จัก วัฒนธรรม สังคม ความเป็นอยู่ของเพื่อนอีก 9 ประเทศ ที่จะสามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นใจ โดยการ ดำเนินโครงการพัฒนาประชาคมสู่อาเซียน (Spirit of ASEAN) เพื่อรองรับการรวมกลุ่มของประเทศอาเซียน ดังนั้นการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสู่อาเซียนจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อ เตรียมเด็กเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรพิจารณาในส่วนของแนวคิดหลักของหลักสูตร และคุณลักษณะเด็กไทย ในประชาคมอาเซียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้เพื่อเป็นฐานคิดในการพัฒนาเด็ก (มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, 2555, หน้า 33) ปัจจุบันมีแนวคิดและแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย แต่กระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่ได้มีนโยบายในส่วนของการศึกษาระดับปฐมวัยที่ชัดเจน แนวทางหนึ่งที่ครูสามารถทำได้ คือ กำหนด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะเตรียมเด็กปฐมวัยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด หลักของหลักสูตร คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง มีลักษณะใกล้เคียงและสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาเป็นการรอบในการกำหนดคุณลักษณะเด็กปฐมวัยในประชาคม อาเซียน และปรับแนวคิดดังกล่าวให้มีความเหมาะสมกับการนำมาพัฒนาเด็กวัย 3-5 ปี โดยคำนึงถึงหลักการ พัฒนาเด็กตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (อรุณี หรดาล, 2555, หน้า 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของเด็กปฐมวัย จึงกำหนดมาตรการในการจัดการศึกษา คือ พัฒนา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีการพัฒนาการจัดประสบการณ์ ด้วยนวัตกรรม ทางการศึกษาปฐมวัยที่หลากหลาย มีการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาที่สอง และภาษา ในกลุ่มประเทศ ASEAN อย่างน้อยหนึ่งภาษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1, 2557, หน้า 5) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับ ปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต

1 ซึ่งผลการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อกำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ตรงกับการดำเนินงานในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการรวบรวมและทบทวนข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และแนวคิดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 188 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 127 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1967, p. 98) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.8 - 1 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .99 และ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์อาเซียนอำเภอ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งสร้างโดยนำผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนลำดับต่ำที่สุด และได้ใช้กระบวนการบริหารประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นนำหรือการสั่งการ และการควบคุม มาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่บันทึกไว้ในแบบสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สู่ประชาคมอาเซียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.01	0.63	มาก
2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.99	0.62	มาก
3. ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย	3.97	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.99	0.60	มาก

2. แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีแนวทางส่งเสริม ดังนี้

2.1.1 การวางแผน ได้แก่ 1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียน 2. จัดหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เช่น ภาษาอาเซียนสำหรับนักเรียนปฐมวัย 3. จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียนปฐมวัยอย่างหลากหลาย เพื่อเรียนรู้ความเป็นสังคมอาเซียน การเตรียมเด็กปฐมวัยก้าวไปสู่พลเมืองอาเซียนในส่วนของปฐมวัยโดยยึดเป้าหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้ชัดเจน ให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้พร้อมทุกด้าน 4. ปลุกฝังให้กับเด็กปฐมวัย คือ ทักษะการคิด วิทยาศาสตร์ ภาษา มีเหตุผล มีทักษะทางสังคม และทักษะชีวิต โดยบูรณาการกิจกรรมสาระทั้ง 4 สาระ คือ เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง เช่น ชื่อฉัน นามสกุล เพื่อน ๆ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เช่น ชุมชน วัฒนธรรม สถานที่ ธรรมชาติรอบตัวฉัน การเดินทางในประเทศต่าง ๆ 5. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติ

2.1.2 การจัดองค์การ ได้แก่ 1. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน 2. กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ 3. จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน 4. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และ 5. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้

2.1.3 การชี้แนะหรือการสั่งการ ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2. ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ เมื่อบุคลากรมีปัญหาต่าง ๆ 3. พัฒนาบุคลากรโดยให้เข้ารับการอบรม 4. จัดหางบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และ 5. นิเทศ กำกับ และติดตามการทำดำเนินงานโดยผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 การควบคุม ได้แก่ 1. กำหนดผู้รับผิดชอบด้านการวัดและประเมินผล 2. กำหนดปฏิทินการนิเทศติดตามการทำงาน 3. มีการจัดทำรายงานการปฏิบัติงานประจำปี 4. มีการประเมินด้านการใช้หลักสูตรทุกปี และ 5. มีการนิเทศติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีแนวทางส่งเสริม ดังนี้

2.2.1 การวางแผน ได้แก่ 1. ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน และ 2. สำรวจความต้องการสำหรับ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และมีการจัดเตรียมสื่อให้พร้อมต่อความต้องการ

2.2.2 การจัดองค์การ ได้แก่ 1. มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และ 2. สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อต่าง ๆ

2.2.3 การชี้นำหรือการสั่งการ ได้แก่ 1. ประชุมชี้แจงบุคลากรให้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้เข้าใจถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 2. จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้อาเซียน 3. จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับนักเรียน 4. สนับสนุนบุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษางานเพื่อเปิดโลกทัศน์ และ 5) ผู้บริหารให้ความสำคัญในตัวบุคลากร สนับสนุนการตัดสินใจ หรือความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ ด้วยความจริงใจ

2.2.4 การควบคุม ได้แก่ 1. กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ 2. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน และ 3. กำกับนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีแนวทางส่งเสริม ดังนี้

2.3.1 การวางแผน ได้แก่ 1. กำหนดแผนงาน และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ และ 2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปฐมวัย

2.3.2 การจัดองค์การ ได้แก่ 1. ออกหนังสือคำสั่งมอบหมายงาน 2. กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ และ 3. ติดตาม ตรวจสอบการทำงาน

2.3.3 การชี้นำหรือการสั่งการ ได้แก่ 1. ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง สามารถให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่บุคลากรได้ และ 2. จัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากขึ้น

2.3.4 ด้านการควบคุม ได้แก่ 1. กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และ 2. ประชุม และสรุปผลการปฏิบัติงาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาเด็กปฐมวัย เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาของชีวิตมนุษย์ สิ่งที่เด็กได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 5 ปี แรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อเด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะช่วยให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อ

เตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนจึงเป็นจุดเน้นสำคัญของสถานศึกษาทุกแห่ง จึงทำให้ปฏิบัติการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้งในด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อวยชัย เลิศยะโส (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ด้านการบูรณาการเรียนรู้ และด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จิราพร นราศรี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีปฏิทินการนิเทศติดตามการทำงาน และกำกับติดตามการทำงานจากผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอและด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปฐมวัย และมีการนิเทศ ติดตามการทำงานจากผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยอาศัยกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นนำหรือการสั่งการ และการควบคุม ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการประชุมในทุกขั้นตอน การกำหนดหน้าที่ให้ชัดเจน หรือแม้แต่การจัดสรรงบประมาณ รวมถึงสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาทั้งสิ้น สอดคล้องกับ แนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2542, หน้า 11) ที่กล่าวถึง กระบวนการบริหาร ควรประกอบด้วย 4 ประการ คือ 1) การวางแผน ซึ่งเป็นหน้าที่ทางบริหารในการกำหนดจุดหมาย และการตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น 2) การจัดองค์การซึ่งเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่และตำแหน่งต่าง ๆ ให้ชัดเจน 3) การนำซึ่งเป็นการพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ 4) การควบคุม ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานหรือจุดหมายมุ่งเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดในการจัดทำคู่มือหลักสูตร การจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนและวิธีการวัดและประเมินผลจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานรับรู้และนำไปปฏิบัติพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติด้วย

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการกำกับ ติดตาม การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ

1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการแต่งตั้งบุคลากร ในการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการแต่งตั้งบุคลากรโดยการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และเหมาะสม

1.4 ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยอาศัยกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นนำหรือการสั่งการ และการควบคุม ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนั้นควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ภาคเอกชน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพการนำแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์อาเซียนอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.รวิวัตร สิริภูบาล และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.นริศนันท์ เดชสุระ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะ และแนะนำ อีกทั้งยังได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่แบบสอบถามจนเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ นายภาณุวัฒน์ เขียวนาค, นายชะลอ ศรีสุวรรณ, นางจุฑามาศ รอดภัย, นายสามารถ กองโชค, นายเจริญ ญาณรูป, นายคุณาวุฒิ เดชเสถียร, นายสมนึก อานจ๊ะ, ปริญญา ไตรพรหม, และ นายประเสริฐ เกตุผล ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา และขอบคุณเพื่อนทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร นราศรี. (2550). การศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2555). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. นนทบุรี : ผู้แต่ง.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- รัศมี ดันเจริญ. (2542). การบริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ..
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. (2557). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2557. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- อวยชัย เลิศยะโส. (2551). การดำเนินงานตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรุณี หรดาล. (2555). การศึกษาปฐมวัยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : วิกฤตหรือโอกาส. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.